

Imatge Rosa M. Masana

Joan Baptista Coromina Costa

Rosa M. Masana Ribas.

Publicat a Totbisbal el 5 de maig de 2015

Joan Baptista Coromina Costa, àlies 'Koro'

Joan Baptista Coromina Figueres va ser cofundador, l'any 1911, de l'empresa de ceràmica Coromina amb el seu germà Alfons i l'arquitecte Rafael Masó. Tenia molt bona amistat amb l'escriptor Josep Pla, i també va posar en marxa l'Escola d'arts i oficis de Palafrugell. Un fill d'aquest, en Joan Coromina Pujol, va fundar, l'any 1878, una escola de dibuix a la Bisbal. S'han escrit diversos articles sobre les activitats desenvolupades per aquesta família d'empresaris i artistes (1). Aquí tocarem un vessant més humà, i ens referirem al nebot de l'esmentat, a Joan Baptista Coromina Costa (La Bisbal, 26.05.1926-03.11.2001).

En Joan Baptista Coromina Costa era conegut com a 'Koro', mot que li va posar el seu amic, el farmacèutic bisbalenc Joaquim Figa. Redactar una breu crònica sobre la seva persona ve motivat perquè fa poc vaig trobar guardats dins d'una carpeta dibuixos fets per ell que em va regalar l'any 2000. Vaig considerar que enlloc de seguir-los guardant els podria cedir al Arxiu Comarcal del Baix Empordà (ACBE), en pertànyer a una persona força coneguda a la Bisbal. Per aquest motiu em vaig posar en contacte amb el seu fill gran, Joan Baptista Coromina Costa. Em va lliurar informació i em va dir a quins dels seus amics podria anar a preguntar alguna cosa. Dissortadament no disposa de dibuixos ni fotografies del seu pare perquè la riuada de l'any 1977, explicava, se'ls havia endut.

CONVERSA AMB JOAN B. COROMINA, FILL D'EN 'KORO'

Hola, Joan. Gràcies per explicar-nos quelcom del teu pare. Vaig tenir ocasió de veure'l dibuixar i ho feia amb molta facilitat.

Sí, el meu pare era molt hàbil amb el dibuix i dominava diverses tècniques. Era també un bon caricaturista i, en ocasions, feia les cares retallant-les sobre tres o quatre papers posats l'un sobre l'altre. A més, dels dibuixos per a la decoració de la ceràmica també feia il·lustracions per revistes, pel cine-fòrum, o per a alguns programes de Festa Major.

De fet la vena artística li venia de família, perquè el seu oncle Joan Baptista Coromina Pujol era dibuixant, pintor i decorador, i va posar en marxa l'Escola menor de belles arts, més endavant anomenada d'Arts i Oficis de la Bisbal. Una altra de les seves afeccions era escriure coses de la vida quotidiana i també poesies. La seva tieta, Concepció Figueras, també era bona dibuixant. Havia après a França i feia uns bordats magnífics.

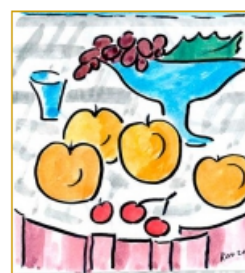
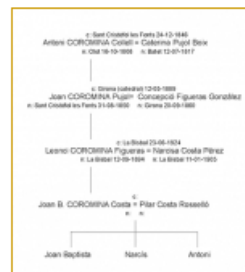
Pots explicar quelcom de la genealogia familiar , perquè en ocasions ens confonem amb els Joan B. Coromina.

Sí, podem fer un dibuix i ho veurem més clar.

Perfecte. El posarem al lateral de la pàgina. Tens dibuixos del teu pare?

No tinc ni dibuixos ni fotografies. El que em sap més greu és no disposar d'imatges seves, i tot a causa de la riuada de l'any 1977. Vivíem al carrer del Pont, i el dia de Reis enlloc de portar-nos regals, se les va emportar. L'aigua va entrar per una porta i va sortir per l'altra, arrossegant tot el que va trobar pel camí Daró avall.

Jo tenia una col·lecció molt bona de discs de vinil i no en vaig poder salvar ni un, com tampoc les pel·lícules que havia fet. Aquesta pèrdua l'he viscut com una gran mancança de records. Has de pensar que l'aigua va pujar fins a 1,85 metres i, per salvar

un gos que teníem lligat, vam haver de travessar el menjador nedant. Penso, però que aquí a la Bisbal hi ha d'haver persones que tinguin dibuixos d'ell, perquè li agradava molt regalar-los.

A veure si en trobem algun. Sou tres germans, veritat?

Sí, el pare es va casar amb la Pilar Costa Rosselló, i van tenir tres fills. Jo sóc el gran. Després ve en Narcís (epd), i en Toni, que ara no viu aquí. L'any 1980 la mare es va morir i, uns dos anys després que el pare quedés vidu, es va tornar a casar amb la Júlia de Ferrer, que vivia al carrer Ample.

El pare era molt amic d'en Joan Rasós, d'en Ramon Duran i d'en Felipe de Cabrera. Ells segurament et podrien explicar algunes anècdotes. De totes maneres, per si tens ganes de llegir, t'he portat les memòries que va escriure pels seus cinc néts. Et poden servir per conèixer quin temperament tenia.

Gracies, hi faré una repassada.

CONVERSA AMB RAMON DURAN CANDELER

Seguint el consell del seu fill, vaig anar a parlar amb el senyor Ramon. M'explica que ell i en Joan eren molt bons amics. Es coneixien de petits perquè anaven plegats a la Escola Nacional, i només es portaven uns mesos de diferència. També es va donar la casualitat que a tots dos se'ls va morir el pare quan només tenien 10 anys cadascun, fet que els va marcar especialment degut al moment polític que vivia el país.

Duran recorda que en fer-se grans van formar un grup de set amics i que cada dimarts a la tarda es reunien al bar Fina per fer la tertúlia tractant temes generals de la Bisbal, de política, de la feina i de la família. En Koro va batejar aquest grup amb el nom de *Los siete magníficos*. Més endavant, en incorporar-se al grup altres amics van passar a dir-se *Los siete magníficos y pico*. I, segons Teresa Valls recorda, el grup va arribar a estar format per 12 persones, entre ells el seu marit Albert Roldós (epd).

Duran explicava també que quan en 'Koro' es va tornar a casar, va anar a viure a l'edifici de Torre Bisbal. Llavors van traslladar el lloc de les reunions al bar de sota de casa seva, o sigui al *Bisbal Park*. Considerava que en 'Koro' era bona persona, i que en sabia molt de dibuixar. En algun lloc de casa seva té dibuixos seus guardats, però els hauria de buscar.

CONVERSA AMB JOAN RASÓS CASAMIQUELA

En Joan també opina que en 'Koro' era "molt bon noi", i que amb altres companys formaven un grup de molta gresca. Actualment cada mes d'agost la colla -els membres que hi són continuen amb la tradició de fer un dinar, i alguns vénen de Madrid o de Galícia.

Explica que de petits anaven a les classes privades de dibuix que feia el professor Francesc Sala Deulofeu a una casa de la carretera de Calonge on ara hi ha el restaurant la Cantonada. I també havien anat a les classes que el professor feia a un local de l'Ajuntament, davant del pati on hi ha la Magnòlia.

Comenta que el professor Sala els donava consells, dient-los: "Mireu, si pot ser, no us poseu en política. La política només és pels qui pensin viure d'ella". Afegia que, un dia, un polític va dir als ciutadans: "Quan estigui al govern us construiré un pont", i algú va objectar: "i però si aquí al nostre poble no hi tenim cap riu!", i el polític va respondre: "és igual, també us en faré un".

Un dia, mentre el professor donava alguns consells, en 'Koro' li va respondre amb el comentari: "Sí, però tothom és com Déu l'ha fet, i més encara vostè, que es diu Deulofeu". Ens podem imaginar la cara que havia de posar el professor...

En Joan m'ensenya els seus dibuixos que tenia guardats i els fem unes fotografies per adjuntar-les en aquesta crònica. La muller d'en Joan, la Núria Lloveras, explica que ella havia treballat fent de secretària a l'empresa Coromina, i que, en aquella època, en 'Koro' l'havia obsequiat amb diversos escrits i poesies.

A MODE DE CONCLUSIÓ

Per tot el que ens han explicat, i també llegint les seves memòries, veiem que en Joan Coromina era un personatge peculiar. A grans trets, comentar que va haver de viure la Guerra civil, la mort del seu pare, va ser gerent de l'empresa ceramista familiar en una època de ple apogeu en la demanda de productes ceràmics, i va viure també la frenada del ram ceramista durant la dècada dels anys vuitanta. Disposava d'una vena artística que li venia de família i això va afavorir la seva gran afecció a dibuixar i a escriure.

RELACIÓ D'IMATGES

1.- Fotografia del grup d'alumnes amb el professor F. Sala i una professora. El nen assenyalat amb el número 1 és en Joan B. Coromina, el 2 és en Ramon Duran i, el 3, en Joan Rasós (imatge cedida per Joan Rasós).

2.- Genealogia de la família Coromina, elaborada per Joan B. Coromina, fill, i plasmada informàticament per Pere Trijueque Fonalleras.

3 a 9.- Dibuixos de Joan B. Coromina 'Koro' que va obsequiar a Rosa M. Masana i que seran cedits amb aquesta crònica a l'Arxiu Comarcal del Baix Empordà (ACBE).